บทที่ ๗

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์นเป็นการ์ตูนเรื่องยาว หรือคอมิกสตริปที่ถ่ายทอดเนื้อหาจากเรื่องสามก๊กสำนวนต่างๆ ได้แก่ **สามก๊กฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัธโนทัย สามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน)** และละครโทรทัศน์ชุด "สามก๊ก" ของประเทศจีน นอกจากนี้ยังมีส่วนที่ผู้เขียนการ์ตูนเพิ่มเติมเข้าไปตามจินตนาการ และส่วนที่ผู้เขียนการ์ตูนดัดแปลงให้มีความร่วมสมัยเข้ากับผู้อ่านในสมัยปัจจุบัน ทำให้การ์ตูนสามก๊กฉบับนี้มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากการ์ตูนสามก๊กฉบับอื่น

จากการศึกษากลวิธีการดัดแปลงวรรณกรรมสามก๊กเป็นการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น สรุปได้ว่า การ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์นมีที่มาจาก**สามก๊กฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัธโนทัย** มากที่สุด รองลงมาคือ **สามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน)** และละครโทรทัศน์ชุด "สามก๊ก" ตามลำดับ

ผู้วิจัยพบว่า ในการดัดแปลงวรรณกรรมสามก๊ก และละครโทรทัศน์ชุด "สามก๊ก" ให้เป็นการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น มีการดัดแปลงองค์ประกอบต่างๆ ของวรรณกรรมสามก๊ก ๔ ประการ ได้แก่ การดัดแปลงเนื้อหา การดัดแปลงตัวละคร การดัดแปลงบทสนทนา และการดัดแปลงฉาก

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยพบว่า การดัดแปลงทั้งเนื้อหา ตัวละคร บทสนทนา และฉากส่วนใหญ่ดัดแปลงมาจาก**สามก๊กฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัธโนทัย** โดยเฉพาะชื่อตัวละครที่ส่วนใหญ่สะกดตามสามก๊กฉบับแปลใหม่ และบทสนทนาบางส่วนที่ผู้เขียนการ์ตูนคงไว้ตามสามก๊กฉบับแปลใหม่ในรูปแบบการเขียนที่ไม่มีพื้นที่ปิดล้อมแสดงบทสนทนา หรือบัลลูน ทำให้ผู้อ่านสังเกตได้ว่าบทสนทนาเหล่านั้นเป็นบทสนทนาที่คงไว้ตามวรรณกรรมสามก๊ก แต่ก็มีเนื้อหาบางส่วนและชื่อตัวละครบางชื่อที่ใช้ตาม**สามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน)** นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีการเพิ่มเนื้อหา และบทสนทนาที่มาจากละครโทรทัศน์ชุด "สามก๊ก" และมีการตัดบทบาทของตัวละครนางเตียวเสี้ยน และนางซุนฮูหยิน ตามละครโทรทัศน์ นอกเหนือจากนี้ยังมีการเพิ่มเนื้อหา ตัวละคร บทสนทนา และฉากที่ผู้เขียนคิดขึ้นเองอีกด้วย แม้ว่าการ์ตูนสามก๊กฉบับนี้จะมีที่มาจากเรื่องสามก๊กหลายสำนวน แต่ก็มีความกลมกลืน มิได้ขัดแย้งกันแต่ประการใด

ในการดัดแปลงเนื้อหา ตัวละคร บทสนทนา และฉากของวรรณกรรมสามก๊ก และละครโทรทัศน์ชุด "สามก๊ก" ให้เป็นการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น พบว่าใช้กลวิธีการดัดแปลงที่มีทั้งการตัดออก การเพิ่มเข้า การสลับตำแหน่ง และการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน

การดัดแปลงเนื้อหาวรรณกรรมสามก๊กเป็นการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น มีทั้งการตัดออก การสลับตำแหน่ง การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน และการเพิ่มเข้า เนื้อหาส่วนที่ตัดออก ได้แก่ เนื้อหาที่ไม่สำคัญของแต่ละตอน เนื้อหาที่กล่าวถึงสิ่งลี้ลับเหนือธรรมชาติ เนื้อหาที่มีความรุนแรงมากเกินไป และเนื้อหาที่เล่าเรื่องย้อน การตัดเนื้อหาเหล่านี้ออกก็เพื่อให้เนื้อหาสั้นลง มีความกระชับ ต่อเนื่อง ดำเนินเรื่องได้เร็ว เหมาะแก่กลุ่มผู้อ่านที่เป็นเยาวชน และเหมาะแก่การนำเสนอในรูปแบบคอมิกสตริป เนื้อหาที่มีการสลับตำแหน่งก็เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล เนื้อหาส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน ได้แก่ ชื่อกลศึกและกลอุบาย และวัตถุสิ่งของบางประการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้าใจง่าย และเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้อ่าน ส่วนเนื้อหาที่เพิ่มเข้ามา ได้แก่ เนื้อหาที่มาจากละครโทรทัศน์ชุด “สามก๊ก” ที่เพิ่มเข้ามาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น และเนื้อหาที่ผู้เขียนการ์ตูนคิดขึ้นเองที่เพิ่มเข้ามาเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้อ่าน

การดัดแปลงตัวละครในวรรณกรรมสามก๊กของการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น มีทั้งการตัดออก การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน และการเพิ่มเข้า ตัวละครที่ตัดออก ได้แก่ ตัวละครที่ไม่สำคัญ ประวัติความเป็นมาของตัวละคร และตัวละครที่เสียชีวิตไปแล้ว การตัดตัวละครเหล่านี้ก็เพื่อลดจำนวนตัวละครลง ทำให้เรื่องมีความกระชับ ดำเนินเรื่องได้เร็ว เหมาะแก่การนำเสนอในรูปแบบคอมิกสตริป การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วนของตัวละคร ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วนเพื่อตัดบทบาทของตัวละครตามละครโทรทัศน์ชุด “สามก๊ก” การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวละคร และการเปลี่ยนแปลงชื่อตำแหน่งขุนนาง การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดเหล่านี้ก็เพื่อให้ตัวละครมีภาพลักษณ์ที่ดี มีชื่อตำแหน่งขุนนางที่ชัดเจน และสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้อ่าน ส่วนตัวละครที่เพิ่มเข้ามานั้น มีทั้งตัวละครที่มีความกลมกลืนกับตัวละครอื่นๆ ในเรื่องสามก๊ก และตัวละครที่มีความแตกต่างจากตัวละครอื่นๆ ในเรื่องสามก๊ก เป็นการต่อรองให้การ์ตูนสามก๊กมีความร่วมสมัย และลดความเคร่งขรึมจริงจังในวรรณกรรมสามก๊ก

การดัดแปลงบทสนทนาในวรรณกรรมสามก๊กของการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น ที่เห็นได้ชัดเจน คือ การเพิ่มเข้า ซึ่งมีทั้งการเพิ่มบทสนทนาที่รับรู้กันในสังคมปัจจุบัน การเพิ่มคำร้องของเพลงสมัยปัจจุบัน และการเพิ่มน้ำเสียงของผู้เขียนการ์ตูน การเพิ่มบทสนทนาทั้ง ๓ วิธี แสดงให้เห็นการต่อรองระหว่างเค้าเรื่องเดิมหรือตัวบทเดิมกับองค์ประกอบของสังคมร่วมสมัยที่ทำให้การ์ตูนสามก๊กมีความร่วมสมัย และลดความเคร่งขรึมจริงจังของเรื่องสามก๊ก

การดัดแปลงฉากในวรรณกรรมสามก๊กของการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น มีทั้งการตัดออก การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน และการเพิ่มเข้า การตัดออกมีทั้งการตัดรายละเอียดเรื่องสถานที่ เรื่องเวลา ในกรณีที่รายละเอียดเหล่านั้นไม่ได้มีความสำคัญต่อเนื้อหาของเรื่องเพื่อให้เหมาะแก่การนำเสนอในรูปแบบคอมิกสตริป สำหรับฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน เป็นฉากสมัยสามก๊กที่ผู้เขียนการ์ตูนปรับเปลี่ยนให้เป็นฉากสมัยปัจจุบัน ส่วนฉากที่เพิ่ม

เข้ามานั้น เป็นฉากสมัยปัจจุบันที่ผู้เขียนการ์ตูนเพิ่มเข้ามาในเรื่องสามก๊ก การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วนของฉาก และการเพิ่มฉาก เป็นการต่อรองให้การ์ตูนสามก๊กมีความร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น

การดัดแปลงวรรณกรรมสามก๊กเป็นการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น ทั้งการดัดแปลงเนื้อหา ตัวละคร บทสนทนา และฉาก ทำให้การ์ตูนสามก๊กฉบับนี้เป็นการ์ตูนมีเนื้อหากะทัดรัด ดำเนินเรื่องได้เร็ว มีความต่อเนื่อง มีตัวละครที่แสดงบทบาทเท่าที่จำเป็น ใช้ภาษากระชับ เข้าใจง่าย เหมาะแก่การนำเสนอในรูปแบบคอมิกสตริป มีความร่วมสมัย และบางครั้งยังสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้อ่านอีกด้วย

ส่วนกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนการ์ตูนใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน ๓ กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันด้วยเนื้อหา กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันด้วยภาษา และกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันด้วยภาพ

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันด้วยเนื้อหา ประกอบด้วย การสร้างอารมณ์ขันด้วยการนำเรื่องของสังคมปัจจุบันแทรกเข้าไปในเรื่องสามก๊ก การสร้างอารมณ์ขันด้วยการเพิ่มตัวละครที่ไม่ได้อยู่ในเรื่องสามก๊กเข้าไปในเรื่องสามก๊ก การสร้างอารมณ์ขันด้วยการเพิ่มฉากสมัยปัจจุบันเข้าไปในเรื่องสามก๊ก การสร้างอารมณ์ขันด้วยการเบี่ยงเบนพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องสามก๊ก และการสร้างอารมณ์ขันด้วยการเพิ่มน้ำเสียงของผู้เขียนการ์ตูนเข้าไปในเรื่องสามก๊ก

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันด้วยภาษา ประกอบด้วย การสร้างอารมณ์ขันด้วยการเล่นกับการตีความหมายของคำและสำนวน และการสร้างอารมณ์ขันด้วยการใช้ภาษาต่างยุคสมัยในคำพูดของตัวละคร ส่วนกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันด้วยภาพนั้น เป็นการสร้างอารมณ์ขันด้วยการสร้างภาพที่มีความขัดแย้งกับคำบรรยาย

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันทั้ง ๓ วิธีเกิดจากการที่ผู้เขียนการ์ตูนดัดแปลงเนื้อหาของวรรณกรรมสามก๊ก รวมทั้งภาษาและภาพการ์ตูนให้ “เบี่ยงเบน” หรือ “แหวก” ไปจากสิ่งที่เป็นมาตรฐานปกติ หรือสิ่งที่ควรจะเป็น ความเบี่ยงเบนนี้เองที่ทำให้เกิดความไม่เข้ากันซึ่งเมื่อผู้อ่านมองเห็นความไม่เข้ากัน หรือการเบี่ยงเบน แล้วสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ไม่เข้ากันนั้นให้เข้ากันได้ก็จะทำให้เกิดอารมณ์ขันขึ้น แต่การดัดแปลงเนื้อหาของวรรณกรรมสามก๊ก รวมทั้งภาษาและภาพของการ์ตูนนั้นเป็นไปในลักษณะของการ “เล่น” และอยู่ในกรอบการเล่น (Playful Frame) ผู้อ่านจึงไม่เห็นว่าเป็นเรื่องจริงจัง และเข้าใจว่าเป็นเพียงมุกตลกที่ผู้เขียนการ์ตูนแทรกเข้ามาในเรื่องเพื่อให้เกิดอารมณ์ขันเท่านั้น ดังนั้น การสร้างอารมณ์ขันด้วยเนื้อหา การสร้างอารมณ์ขันด้วยภาษา และภาพของการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น จึงไม่ทำให้เกิดการเข้าใจผิด หรือทำให้เนื้อหาผิดเพี้ยนไป

การสร้างอารมณ์ขันในการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์นส่วนใหญ่เป็นการนำสิ่งที่อยู่ในสมัยปัจจุบันเข้าไปไว้เรื่องสามก๊ก มีการล้อเลียนบุคคลและสังคมปัจจุบัน การใช้ภาษาสมัยปัจจุบัน รวมทั้งมีการแสดงทัศนะหรือแสดงการมีส่วนร่วมของผู้เขียนการ์ตูน การสร้างอารมณ์ขันด้วยกลวิธี

ต่างๆ ที่ผู้เขียนการ์ตูนสามก๊กนำมาใช้ ทำให้การ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์นซึ่งเป็นการ์ตูนที่อ่านง่ายมีอารมณ์ขัน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังค้นพบว่าการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์นมีการถ่ายทอดเรื่องสามก๊กที่มิได้มุ่งถ่ายทอดให้ถูกต้อง สมจริงตามวรรณกรรมสามก๊กเดิมทุกประการ หากแต่ต้องการถ่ายทอดเรื่องสามก๊กให้เหมาะสมแก่บริบทของสังคมวัฒนธรรมสมัยปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากการต่อรองระหว่างวัฒนธรรมเก่าและวัฒนธรรมใหม่ที่ปรากฏตลอดทั้งเรื่อง ทำให้การ์ตูนสามก๊กมีความร่วมสมัย ทั้งนี้เพราะการ์ตูนสามก๊กเป็นวรรณกรรมประชานิยมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทุนนิยมที่มีกลุ่มผู้อ่านและยอดขายเป็นปัจจัยสำคัญ ผู้เขียนการ์ตูนสามก๊กจึงมุ่งผลิตการ์ตูนที่มีความร่วมสมัย มีอารมณ์ขัน และลดความเคร่งขรึมจริงจังของวรรณกรรมดั้งเดิมให้น้อยลง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน อันจะเป็นผลให้มียอดขายสูงสุดตามมา

แม้การ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์นจะมิได้ถ่ายทอดวรรณกรรมสามก๊กที่ถูกต้องตาม**สามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน)** ทุกประการ แต่เมื่อพิจารณาในบริบทของวัฒนธรรมประชานิยมที่มิได้มุ่งศึกษาคุณค่า ความดี ความเลว การสืบทอดในวัฒนธรรมประชานิยมที่ไม่ใช่การนำของเก่าทั้งหมดมานำเสนอ แต่เป็นการปรับแต่ง ดัดแปลง และตีความใหม่เพื่อให้ผู้อ่านสมัยปัจจุบันรับได้ ทำให้วรรณกรรมดั้งเดิมดำรงอยู่ได้ต่อไปในวัฒนธรรมร่วมสมัย ผู้วิจัยเห็นว่าการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์นมีการดัดแปลงวรรณกรรมสามก๊กได้อย่างเหมาะสมแก่การนำเสนอในบริบททางสังคมวัฒนธรรมสมัยปัจจุบัน และเหมาะสมแก่การนำเสนอในรูปแบบคอมิกสตริปที่มีกลุ่มผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชน การดัดแปลงให้การ์ตูนสามก๊กมีความร่วมสมัย และมีอารมณ์ขัน ทำให้การ์ตูนสามก๊กฉบับนี้เป็นที่ยอมรับของผู้อ่านในวงกว้าง และเป็นวรรณกรรมประชานิยมอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่าการศึกษาวรรณกรรมสามก๊กนั้นยังมีอีกหลายแง่มุมที่น่าสนใจอาทิ การศึกษาวรรณกรรมสามก๊กในสื่อสมัยใหม่ ได้แก่ ภาพยนตร์ เกมออนไลน์ และการ์ตูนแอนิเมชั่น ซึ่งสื่อสมัยใหม่เหล่านี้นำวรรณกรรมสามก๊กมาสร้างสรรค์ หรือตีความใหม่ ทำให้เกิดวรรณกรรมสำนวนใหม่ที่แตกต่างจากสำนวนดั้งเดิม การศึกษาวรรณกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่จึงทำให้เห็นมุมมองอันหลากหลายของผู้สร้างวรรณกรรม ที่ถ่ายทอดวรรณกรรมสามก๊กในแนวคิดใหม่ สู่ผู้อ่านในสังคมยุคใหม่ และเป็นเครื่องยืนยันว่าไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าใด เรื่องสามก๊กก็ไม่เคยจางหายไปจากสังคมไทย